

ΕΦΕΤΕΙΟ ΚΥΠΡΟΥ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Πολιτική Έφεση Αρ. 294/2019)

12 Απριλίου, 2024

[ΣΤΑΥΡΟΥ, ΚΟΝΗΣ, ΜΕΣΣΙΟΥ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ, Δ/ΣΤΕΣ]

████████████████████

Εφεσεΐοντα/Ενάγοντα

και

1. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

2. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Εφεσίβλητων/Εναγόμενων

Μ. Σιαμμούτη (κα) και Α. Μαρκαντώνη (κα) για Μ. Σιαμμούτη ΔΕΠΕ,
για τον Εφεσεΐοντα.

Κλ. Πολυβίου (κα) για Χρυσ αφίνης και Πολυβίου ΔΕΠΕ, *για την*
Εφεσίβλητη 1.

Θ. Ραφτοπούλου (κα) και Ν. Θεοδώρου (κα) για Α. Ευαγγέλου & Σία
ΔΕΠΕ, *για Εφεσίβλητη 2.*

ΣΤ. Ν. ΣΤΑΥΡΟΥ, Δ.: Η απόφαση είναι ομόφωνη και θα δοθεί
από τον κ. Κονή.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΚΟΝΗΣ, Δ.: Με αγωγή του στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας ο ενάγων/εφεσείων αξιώσε εναντίον της εναγομένης 1/εφεσίβλητης 1 ακύρωση των συμβάσεων αγοράς των επίδικων χρεογράφων ή και αξιογράφων λόγω απάτης/δολίων ή και ψευδών παραστάσεων ή και λόγω άσκησης πίεσης/ανεπίτρεπτης επιρροής ή και παράβασης της σχετικής νομοθεσίας και των Οδηγιών/Κανονισμών που εξέδωσε η εναγόμενη 2/εφεσίβλητη 2. Αξιώσε επίσης εναντίον της εφεσίβλητης 1 €217.985 λόγω παράβασης της σχετικής νομοθεσίας και των πιο πάνω οδηγιών. Περαιτέρω αξιώσε εναντίον της εφεσίβλητης 2 ακύρωση της πώλησης των επίδικων χρεογράφων ή και αξιογράφων ως επίσης το ως άνω ποσόν των €217.985 λόγω κακής πίστης ή και σοβαρής αμέλειας ή και παράβασης νομίμων καθηκόντων ή και πλημμελούς εκτέλεσης καθήκοντος από μέρους της. Τέλος, αξιώσε εναντίον και των δύο εφεσιβλήτων ειδικές ή και γενικές αποζημιώσεις για παράβαση καθηκόντων επίδειξης καλής πίστης ή και επιμελείας ή και σύγκρουσης συμφερόντων ως επίσης τόκους και έξοδα.

Σύμφωνα με τις δικογραφημένες θέσεις του ο εφεσείων ήταν άτομο χωρίς τις απαραίτητες γνώσεις για επενδύσεις και επενδυτικά προϊόντα και είχε συνεργασία με την εφεσίβλητη 1, η οποία βασιζόταν στην απόλυτη εμπιστοσύνη, σιγουριά και βεβαιότητα.

Σε σχέση με τα μετατρέψιμα χρεόγραφα και μετατρέψιμα αξιόγραφα κεφαλαίου («ΜΑΚ»), καθώς και μετατρέψιμα αξιόγραφα ενισχυμένου κεφαλαίου («ΜΑΕΚ») που αγόρασε με δικές του αιτήσεις, ήταν η θέση του εφεσείοντα ότι:

Οι υπάλληλοι της εφεσίβλητης 1 έδωσαν σε αυτόν και του παρέιχαν την υπηρεσία της επενδυτικής συμβουλής ως επίσης την υπηρεσία της λήψης διαβίβασης και εκτέλεσης εντολής, χωρίς να διαθέτουν τέτοιου είδους εξουσία, δυνάμει της εγκώριας νομοθεσίας επί του θέματος. Περαιτέρω οι παραστάσεις που έγιναν σε αυτόν, ότι στην ουσία κατέθετε τα χρήματα του σε ένα εξελεγμένο καταθετικό σχέδιο, έγινε χωρίς τα άτομα που του παρέιχαν αυτές τις συμβουλές, να είναι κάτοχοι της απαραίτητης πιστοποίησης που προνοείται στο **άρθρο 52(1) του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζομένων Αγορών Νόμου 144(Ι)/2007.**

Είχε, καθ' όλη τη διάρκεια, λάβει διαβεβαιώσεις ότι επρόκειτο για καταθετικό σχέδιο με υψηλό επιτόκιο και ότι τα χρήματα που θα έδινε στην τράπεζα, ήταν ασφαλισμένα και ότι θα του καταβάλλονταν κανονικά οι τόκοι.

Καταλογίζει στην εφεσίβλητη 1 ότι παρέλειψε να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια η οποία να συνιστά αξιολόγηση της συμβατότητας του εφεσείοντα στο στάδιο της πώλησης και διάθεσης προς αυτόν των ΜΑΚ και ΜΑΕΚ, πριν του παραθέσει τις υπηρεσίες λήψης διαβίβασης και εκτέλεσης. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι η

εφεσίβλητη 1 παρέλειψε να συμμορφωθεί με το **άρθρο 29 του Ν.144(Ι)/2007** το οποίο οδήγησε σε σύγκρουση συμφέροντος, αφού η εφεσίβλητη 1 διέθετε προς πώληση δικό της επενδυτικό προϊόν, με σκοπό να συγκεντρώσει τα απαραίτητα κεφάλαια από την αγορά για να καλύψει τις δικές της χρηματοοικονομικές ανάγκες, δρώντας ταυτόχρονα ως παροχέας επενδυτικών υπηρεσιών προς τον εφεσείοντα, έναντι του οποίου είχε υποχρέωση να προστατεύσει τα συμφέροντα του και να παρέχει την πληρέστερη δυνατή πληροφόρηση αναφορικά με τους κινδύνους που εγκυμονούσε η επένδυση σε ΜΑΚ και ΜΑΕΚ.

Σύμφωνα ακόμα με τον εφεσείοντα η πώληση και διάθεση των περίπλοκων χρηματοοικονομικών μέσων από την εφεσίβλητη 1 προς τον ίδιο δεν διασφαλίστηκε μέσω της παροχής αντικειμενικής και ορθής πληροφόρησης, αφού αυτή γινόταν από μη πιστοποιημένα για παροχή τέτοιων υπηρεσιών άτομα ή άτομα που δεν έτυχαν της απαραίτητης εκπαίδευσης. Περαιτέρω ακολουθήθηκε από την εφεσίβλητη 1 συγκεκριμένο σχέδιο σε σχέση με την παροχή αυτών των προϊόντων και ο ίδιος εξαπατήθηκε στα πλαίσια εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου.

Στην εφεσίβλητη 2 ο εφεσείοντας καταλόγιζε αμέλεια σε σχέση με την παράλειψη άσκησης προληπτικής εποπτείας, για να αποτρέψει τις διαδικασίες και πρακτικές που εφαρμόζαν τα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένης της εφεσίβλητης 1, στη πρόθεση και διάθεση των ΜΑΚ και ΜΑΕΚ. Της επέρριπτε παράλληλα ευθύνη σε σχέση με την παράβλεψη της

μαζικής και τεράστιας κλίμακας προώθησης περίπλοκων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εντός μικρού χρονικού διαστήματος, το οποίο επέτρεψε, αμελώντας το καθήκον της ως θεματοφύλακας της εφαρμογής του **N.144(Ι)/2007** και των σχετικών με αυτόν οδηγιών. Προέβαλλε περαιτέρω τη θέση ότι, όσον αφορά την εφεσίβλητη 1, η οποία το έτος 2013 τέθηκε σε καθεστώς εξυγίανσης, οι οδηγίες και τα διατάγματα της δεν συνάδαν με τις πρόνοιες του **Άρθρου 21 του Συντάγματος**.

Ήταν επίσης η θέση του ότι η εφεσίβλητη 2 όφειλε να εξετάσει και να αξιολογήσει επαρκώς εάν η εφεσίβλητη 1 προέβαινε στην απαραίτητη αξιολόγηση και ενημέρωση που λάμβαναν οι προτιθέμενοι επενδυτές από αυτή, ενώ παράλληλα της καταλόγιζε μη επαρκή έλεγχο και αξιολόγηση σε σχέση με τη συμμόρφωση της εφεσίβλητης 1, αναφορικά με τις ρυθμίσεις, μεθόδους και μηχανισμούς που εφάρμοζε για τη διάθεση των χρηματοοικονομικών της προϊόντων.

Εκ μέρους της εφεσίβλητης 1 ήταν αποδεκτή η αγορά των ΜΑΚ και ΜΑΕΚ από πλευράς εφεσείοντα, αρνήθηκε όμως τους ισχυρισμούς που αφορούσαν σε δόλο, παρανομία, εξαναγκασμό και ψευδείς παραστάσεις προς τον σκοπό απόκτησης των εν λόγω προϊόντων. Πρόβαλε τη θέση ότι έλαβε μία σειρά από ενέργειες σε σχέση με τη διάθεση των χρηματοοικονομικών προϊόντων της, ότι δηλαδή όλες οι εκδόσεις προσφέρθηκαν στο επενδυτικό κοινό μέσω δημόσιας προσφοράς με βάση τον οικείο νόμο, για τις οποίες ετοιμάστηκε ενημερωτικό δελτίο όπου παραθέτονταν με λεπτομέρεια

τόσο οι όροι έκδοσης, όσο και οι παράγοντες κινδύνου, τα οποία ήταν εγκεκριμένα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ήταν αναρτημένα και στο διαδίκτυο. Περαιτέρω, ήταν διαθέσιμα σε οποιοδήποτε υποκατάστημα της εφεσίβλητης 1, η οποία επικαλείτο πλήρη διαφάνεια σε ό,τι αφορούσε την έκδοση και διάθεση των προϊόντων.

Σύμφωνα με την πλευρά της εφεσίβλητης 1, όλες οι εκδόσεις τόσο για τα ΜΑΚ όσο και για τα ΜΑΕΚ στάλθηκαν ταχυδρομικώς σε όλους τους μετόχους και κατόχους επιλέξιμων αξιών, συνοδευόμενες από σχετικές επιστολές παραχώρησης, μαζί με ειδικό ενημερωτικό σημείωμα στο οποίο γινόταν εκτενής αναφορά στους όρους έκδοσης, αλλά και στους παράγοντες κινδύνου που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη από κάποιο ενδιαφερόμενο επενδυτή. Περαιτέρω γινόταν επίκληση σε συγκεκριμένο όρο της αίτησης σε σχέση τόσο με την αγορά των ΜΑΕΚ όσο και των ΜΑΚ, με τον οποίο ο κάθε αγοραστής βεβαίωνε ότι είχε τις γνώσεις για να προβεί στην αξιολόγηση της επένδυσης του και αποδεχόταν τους όρους έκδοσης, αναγνωρίζοντας παράλληλα τους παράγοντες κινδύνου.

Σύμφωνα επίσης με τη θέση της εφεσίβλητης 1, οι όροι που είχαν τεθεί στους αξιωματούχους της, σε σχέση με τον τρόπο διάθεσης των εν λόγω προϊόντων που κατείχαν πιστοποιητικό ΕΠΕΥ (Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών), θα περιορίζονταν μόνο στην επεξήγηση και παροχή πληροφοριών χωρίς να δίνεται συμβουλή προς τους προτιθέμενους επενδυτές. Η διοίκηση της εφεσίβλητης 1 είχε καταστήσει σαφές ότι δεν χρειαζόταν να προβαίνει η ίδια σε τεστ συμβατότητας σε σχέση με την αγορά χρηματοοικονομικών προϊόντων, μετά από νομική συμβουλή που

έλαβε και ότι η απλή ενημέρωση εκ μέρους της σε σχέση με τους όρους έκδοσης των χρηματοοικονομικών προϊόντων δεν αποτελεί παροχή οποιασδήποτε επενδυτικής υπηρεσίας και ειδικότερα υπηρεσίας λήψης και διαβίβασης εντολών.

Ήταν ακόμη θέση της εφεσίβλητης 1 ότι τηρήθηκαν ικανοποιητικές διαδικασίες και λήφθηκαν οι απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες μέσω των εσωτερικών συστημάτων ελέγχου, με σκοπό την αποφυγή παροχής οποιασδήποτε επενδυτικής υπηρεσίας προς τους ενδιαφερόμενους αγοραστές των χρηματοοικονομικών προϊόντων που εξέδιδε και διέτεθε η τράπεζα. Επιπρόσθετα η εφεσίβλητη 1 ήγειρε και την υπεράσπιση του «κωλύματος» από μέρους του εφεσείοντα, να προβαίνει στους ισχυρισμούς που περιέχονται στην Έκθεση Απαίτησης του, αφού ο τελευταίος είχε αναγνώσει, υπογράψει και αποδεχτεί έναν έκαστο τον όρο των αιτήσεων, ενημερωτικών δελτίων, επιβεβαιώνοντας εγγράφως ότι είχε τη γνώση και τις ικανότητες να αξιολογήσει την επένδυση του και ότι δεν του παρασχέθηκε επενδυτική συμβουλή από την εφεσίβλητη 1 ή τους υπαλλήλους της.

Προέβαλε ακόμα και τη θέση ότι έστω και αν οι καταθέσεις του εφεσείοντα δεν μετατρέπονταν σε αξιόγραφα, αυτές θα απομειώνονταν μετά τα γεγονότα της 16/3/2013 σύμφωνα με τα διατάγματα ΚΔΠ 103/2013.

Η εφεσίβλητη 2 προέβαλε τη θέση ότι η μοναδική εμπλοκή της σε σχέση με την έκδοση των μετατρέψιμων αξιογράφων κεφαλαίου ήταν η μη ένσταση της στην κατάταξη του κεφαλαίου που

θα προέκυπτε από την έκδοση τους σε δευτεροβάθμιο κεφάλαιο. Κάτι που ισχύει τόσο για τα χρεόγραφα, όσο και για τα ΜΑΚ και τα ΜΑΕΚ. Αρνήθηκε τους ισχυρισμούς πλημμελούς εκτέλεσης των καθηκόντων και υποχρεώσεων της, όπως και παράβασης των νόμιμων καθηκόντων της, προβάλλοντας ότι η υποχρέωση εποπτείας της δεν περιλάμβανε την εκπροσώπηση της σε κάθε παράρτημα ή υποκατάστημα της εφεσίβλητης 1, ούτε και μεταφέρει την ίδια υποχρέωση της κάθε συναλλαγής στην οποία προέβαινε η εφεσίβλητη 1 κατά την άσκηση των εργασιών της.

Σύμφωνα με την εφεσίβλητη 2 η αγορά των χρεογράφων και αξιογράφων, αλλά και η μετέπειτα μετατροπή τους, ήταν αποτέλεσμα της ελεύθερης βούλησης και προσωπικής απόφασης του εφεσείοντα η οποία έγινε με δική του ευθύνη και δική του συνειδητή επενδυτική απόφαση. Ο εφεσείων ήταν ο μόνος που θα λάμβανε κέρδος από τις επενδύσεις του και ως εκ τούτου θα έπρεπε να είναι και ο μόνος που θα υποστεί τυχόν ζημιές από την επένδυση του.

Ήταν περαιτέρω θέση της εφεσίβλητης 2 ότι η πλευρά της εκτέλεσε πλήρως τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της, όπως αυτά επιβάλλονται από τη σχετική νομοθεσία και τη διεθνή πρακτική και έλαβε όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα και απαραίτητες υποδείξεις, επιβάλλοντας ταυτόχρονα και περιορισμούς στην εφεσίβλητη 1 σε σχέση με τις ενέργειες της τελευταίας.

Σε σχέση με τα διατάγματα, τις αποφάσεις και τις πράξεις που σχετίστηκαν με την εξυγίανση της εφεσίβλητης 1, η εφεσίβλητη 2 ισχυρίστηκε ότι απλά λήφθηκαν για σκοπούς προαγωγής της

δημόσιας ωφέλειας και εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος, αφού λήφθηκαν υπόψη όλα τα ουσιώδη στοιχεία, γεγονότα και περιστατικά της παρούσας υπόθεσης εντάσσοντας όλες τις πράξεις και ενέργειες της κάτω από το δίκαιο της ανάγκης. Περαιτέρω οι ουσιώδεις ενέργειες ήταν καλόπιστες και σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί **Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμου 17(1)/2013** και αποσκοπούσαν στην προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Δημοκρατίας καθώς και της οικονομίας της Δημοκρατίας και γενικότερα την προστασία του κράτους. Αποτελούσε ακόμη θέση της εφεσίβλητης 2 ότι ο εφεσείων δεν βρίσκεται σε δυσμενέστερη οικονομική θέση, ως αποτέλεσμα της λήψης της εφαρμογής των μέτρων εξυγίανσης.

Η εφεσίβλητη 2 πρόβαλε επίσης, όπως και η εφεσίβλητη 1, την υπεράσπιση του «κωλύματος» αλλά επίσης τη θέση ότι ακόμη και αν ήθελε αποδειχθεί απαίτηση του εφεσείοντα εναντίον της εφεσίβλητης 1, η ίδια ουδεμία ευθύνη έφερε.

Κατά την ακροαματική διαδικασία κατέθεσαν ενώπιον του Δικαστηρίου («το πρωτόδικο Δικαστήριο») έξι συνολικά μάρτυρες, τρεις για την πλευρά του εφεσείοντα, περιλαμβανομένου και του ιδίου, δυο για την πλευρά της εφεσίβλητης 1 και ένας για την πλευρά της εφεσίβλητης 2.

Από το σύνολο της μαρτυρίας που τέθηκε ενώπιόν του πρωτόδικου Δικαστηρίου, το τελευταίο εντόπισε ότι τα παρακάτω αποτελούσαν κοινό έδαφος αναφέροντας τα ακολούθα:

«(...), πρέπει να λεχθεί ότι καμία πλευρά δεν αμφισβητεί την απόκτηση από μέρους του ενάγοντα στις 25/07/2008 των μετατρέψιμων χρεογράφων της εναγόμενης 1, αξίας 40.000 ευρώ, τα οποία κατά ή περί τις 29/05/2009, μετέτρεψε με αίτηση σε μετατρέψιμα αξιόγραφα κεφαλαίου (ΜΑΚ). Περαιτέρω δεν αμφισβητείται ότι ο ενάγων με δύο ξεχωριστές αιτήσεις, απέκτησε περαιτέρω μετατρέψιμα αξιόγραφα κεφαλαίου αξίας 27.000 ευρώ, (σχετικά είναι τα Τεκμήρια 1, 2 και 18), και με νέα αίτηση στις 5/04/2011, μετατρέψιμα αξιόγραφα ενισχυμένου κεφαλαίου, (ΜΑΕΚ) συνολικής αξίας 150.000 ευρώ και πάλι με 2 αιτήσεις. (Σχετικά είναι τα Τεκμήρια 5 και 6 που κατατέθηκαν στη διαδικασία.)

Αυτά τα στοιχεία, αποτελούν και κοινό έδαφος. Επίσης κοινό έδαφος αποτελεί ότι τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα, εκδόθηκαν από την εναγόμενη 1 τράπεζα, η οποία είναι δημόσια εταιρεία και αδειούχο ίδρυμα για παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και της οποίας ο ενάγων ήταν πελάτης.»

Αφού το πρωτόδικο Δικαστήριο στην απόφαση του παραθέτει τη νομική πτυχή διαφόρων βάσεων αγωγής, στις οποίες ο εφεσείοντας στήριξε την απαίτηση του (απάτη, δόλος και ψευδείς παραστάσεις, ψυχική πίεση), προχώρησε στην αξιολόγηση της μαρτυρίας και στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

Ο εφεσείων (ΜΕ 1), που ήταν και ο μοναδικός μάρτυρας ως προς τα γεγονότα, δεν άφησε καλή εντύπωση στο Δικαστήριο, αφού το τελευταίο διαπίστωσε αντιφάσεις και κενά στη μαρτυρία του. Η κύρια αντίφαση την οποία εντόπισε το πρωτόδικο Δικαστήριο, ήταν η θέση του κατά την κυρίως εξέταση του ότι δεν είχε διαβάσει τις αιτήσεις που υπέγραφε, θέση που διαφοροποίησε κατά το στάδιο της αντεξέτασης όταν και αποδέκτηκε ότι τις είχε διαβάσει, χωρίς να λάβει υπόψη του τα όσα ανέφεραν. Η δεύτερη αντίφαση την οποία

εντόπισε, ήταν η αποκάλυψη από τον εφεσείοντα στο στάδιο της αντεξέτασης του ότι ο ίδιος στο παρελθόν είχε αγοράσει χρεόγραφα και αξιόγραφα κατά τα έτη 1991, 1996 και 2004, στοιχείο που σύμφωνα με το πρωτόδικο Δικαστήριο ο εφεσείοντας επιμελώς απέκρυψε στο στάδιο της κυρίως εξέτασης του. Ως κενό στη μαρτυρία του εφεσείοντα, το πρωτόδικο Δικαστήριο υπέδειξε την αποφυγή του να κατονομάσει και υποδείξει το άτομο που, κατά τη θέση του, τον εξαπάτησε.

Ο εφεσείοντας δεν έπεισε το Δικαστήριο ότι ήταν άτομο που δεν αντιλήφθηκε τους κινδύνους της αγοράς των χρεογράφων και αξιογράφων, ως επίσης δεν έπεισε για τα όσα ανέφερε περί εξαπάτησης του.

Αντίθετα, το πρωτόδικο Δικαστήριο βρήκε ότι ο εφεσείοντας παρακολουθούσε τα οικονομικά δρώμενα της χώρας και της εφεσίβλητης 1 και ότι ως μέτοχος της εφεσίβλητης 1 κατανοούσε τους κινδύνους που εκτίθετο η μετοχή της ως κάτοχος αξιογράφων, υπολόγιζε σε εισόδημα από τους δεδουλευμένους τόκους των χρημάτων που είχε καταθέσει, ότι οποιαδήποτε απόφαση για ακύρωση των δεδουλευμένων τόκων πρέπει να λαμβάνεται μετά από σοβαρή περίσκεψη και όταν δεν υπάρχει διαζευκτική λύση, ώστε να μην διασαλεύεται η εμπιστοσύνη της τράπεζας με τους μετόχους της οι οποίοι την στηρίζουν, ότι μελετούσε το έγγραφο που του αποστελλόταν με τίτλο «Μέτοχος» από την τράπεζα και ενημερωνόταν σε σχέση με την κατάσταση της, παρακολουθώντας και τα όσα δημοσιεύονταν στον Τύπο περί ευρωστίας και κεφαλαιουχικής επάρκειας της. Ο ίδιος αποδέκτηκε ότι μπορούσε να επεξηγήσει με

ποιο τρόπο δεν έγινε αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου με αποτέλεσμα η τράπεζα να καταρρεύσει από τη μία μέρα στην άλλη.

Σύμφωνα επίσης με το πρωτόδικο Δικαστήριο, ο εφεσείων δεν έπεισε σε σχέση με τα περί εξαπάτησης του, αφού δεν ανέφερε για ποιο λόγο αγνόησε τις αναφορές των αιτήσεων που υπέγραψε και για ποιο λόγο δεν κατονόμασε τα άτομα που τον παρέσυραν και τον εξαπάτησαν. Η προσπάθεια του να καταθέσει δημοσιεύματα και ενδείξεις που έστελλε η εφεσίβλητη 1 στον Τύπο περί κεφαλαιουχικής επάρκειας, ήταν αόριστες και ασαφείς, αφού στην Έκθεση Απαίτησης του δεν αναφέρει ότι βασίστηκε σε αυτές, αλλά ότι βασίστηκε στις παροτρύνσεις συγκεκριμένων ατόμων. Όπως σημείωσε το πρωτόδικο Δικαστήριο, οι εν λόγω αναφορές του εφεσείοντα λειτουργούν ως «δίκοπο μαχαίρι» επειδή καταδεικνύουν την ενημέρωση του ιδίου σε σχέση με οικονομικά θέματα, που δεν μπορούν να τον κατατάξουν στην κατηγορία των ανίδεων, απονήρευτων και εξαπατημένων ατόμων, όπως προσπάθησε να παρουσιάσει τον εαυτό του στο Δικαστήριο. Η όλη ιδιοσυγκρασία του εφεσείοντα σύμφωνα με το πρωτόδικο Δικαστήριο και ο τρόπος που παρουσιάστηκε στο ειδώλιο του μάρτυρα, αποκαλύπτουν έναν άνθρωπο ώριμης ηλικίας με υψηλή ποιότητα σκέψης, επιμελή, πλήρως ενημερωμένο, ο οποίος απάντησε στις ερωτήσεις της αντεξέτασης κατά τρόπο που φαίνεται ότι είχε επαρκή γνώση για τα θέματα που αφορούσαν την επικαιρότητα και την οικονομική κατάσταση της τράπεζας, περισσότερο από τον μέσο συνήθη άνθρωπο. Η απλή αναφορά του εφεσείοντα ότι ξεγελάστηκε στηριζόμενος σε δήθεν διαβεβαίωση ενός υπαλλήλου, τον οποίο δεν κατονόμασε, δεν έπεισε το πρωτόδικο Δικαστήριο.

Περαιτέρω, το πρωτόδικο Δικαστήριο αναφέρει στην απόφαση του:

«Αδιαμφισβήτως οι αιτήσεις Τεκμήρια 1, 2 και 18 αναφέρονται σε Μετατρέψιμα Χρεόγραφα, Μετατρέψιμα Αξιογράφα Κεφαλαίου και Μετατρέψιμα Αξιογράφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου, αναφέρονται σε ενημερωτικό δελτίο και όρους έκδοσης και θεωρώ ότι ένα άτομο, ως ο ενάγων, με την επιμέλεια και με αγάπη για τη λεπτομέρεια, δεν θα άφηνε στην τύχη την αγορά ή για να χρησιμοποιήσω τη λέξη του ιδίου, την «κατάθεση» που αποφάσισε να κάνει. Ούτε μπορώ να πιστέψω ότι ο ίδιος βασιζόμενος στις διαβεβαιώσεις ενός υπαλλήλου της τράπεζας επένδυσε τις οικονομίες του χωρίς άλλη σκέψη παρά τη ρητή επιφύλαξη που γίνεται στα Τεκμήρια 1, 2 και 18 σε σχέση με την παροχή επενδυτικής συμβουλής προς τον ίδιο και την ικανότητα για αξιολόγηση της επένδυσης του. Ο ενάγων, ο οποίος τόσο από την παρουσίαση του στο Δικαστήριο φάνηκε να μην στερείται άνεσης στην έκφραση, στο επίπεδο μόρφωσης και κατανόησης δεν μου έδωσε την εντύπωση του ατόμου εκείνου που αγνοεί γραφόμενα σε κείμενα που υπογράφει επειδή έλαβε προφορικές διαβεβαιώσεις οι οποίες αναιρούσαν τα γραφόμενα καθ' ολοκληρία.

Στη βάση των πιο πάνω, θεωρώ ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο η αιτία της αγωγής η οποία αφορά στη σύναψη των επίδικων συμβάσεων αγοράς αξιογράφων κεφαλαίου, συνεπεία δόλου, απάτης και ψευδών παραστάσεων να έχει περιθώρια επιτυχίας και συνεπώς απορρίπτεται ως αβάσιμη.»

Εν συνεχεία, το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα της κατ' ισχυρισμό παροχής επενδυτικών υπηρεσιών εκ μέρους της εφεσίβλητης 1, το παράπονο δηλαδή του εφεσείοντα σε σχέση με την αγορά των επίδικων χρεογράφων και αξιογράφων και συγκεκριμένα ότι η εφεσίβλητη 1 παρείχε σ' αυτόν επενδυτικές υπηρεσίες κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, ήτοι την επενδυτική υπηρεσία

της λήψης και διαβίβασης και της επενδυτικής συμβουλής.

Ήταν θέση του εφεσείοντα ότι η εφεσίβλητη 1 δεν προχώρησε σε επαρκή αξιολόγηση του ιδίου ως μη επαγγελματία επενδυτή, έτσι ώστε να κρίνει τη συμβατότητα του ή όχι για την αγορά των επίδικων αξιών. Εγέρθηκε επίσης θέμα, εκ μέρους της πλευράς του εφεσείοντα, για τη δεύτερη μάρτυρα της εφεσίβλητης 1 η οποία εργαζόταν ως Διευθύντρια του Τμήματος Μετοχών και Χρεογράφων της εφεσίβλητης 1 και τηρούσε το μητρώο μετοχών χρεογράφων και αξιογράφων. Στην εν λόγω μάρτυρα τέθηκε κατά την αντεξέταση ότι ο ρόλος της ενείχε την εκτέλεση της επενδυτικής υπηρεσίας, της λήψης και διαβίβασης κάτι που η ίδια αρνήθηκε, αναφέροντας ότι δεν γνωρίζει τον **N.144(I)/2007** γιατί δεν ενέπιπτε στις εργασίες που εκτελούσε η ίδια για την εφεσίβλητη 1. Η πλευρά του εφεσείοντα υποστήριξε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι από τη στιγμή που η εν λόγω μάρτυρας δεν γνώριζε τον ως άνω Νόμο και τηρούσε το αρχείο, εκτελούσε εντολές, άρα πρόσφερε επενδυτικές υπηρεσίες για τον εφεσείοντα χωρίς να είναι αδειοδοτημένο πρόσωπο.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αναφέρθηκε αρχικά στον **N.144(I)/2007**, και ειδικά ότι θεσπίστηκε την 26/10/2007 και είχε ως σκοπό την εναρμόνιση της κυπριακής έννομης τάξης με την **Ευρωπαϊκή Οδηγία 2004/39/ΕΚ**, η οποία στους χρηματοοικονομικούς κύκλους αναφέρεται ως MiFID I. Ανέφερε επίσης για σκοπούς πληρότητας και ότι η εν λόγω οδηγία αντικαταστάθηκε με την **Οδηγία 2014/65/ΕΕ** ημερομηνίας 15/5/2014 (MiFID II) η οποία οδήγησε στην κατάργηση του **N.144(I)/2007**, με τον **N.87(I)/2017**.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο παρατήρησε ότι ο Νόμος **N.144(I)/2007** εφαρμόζεται μόνο εκεί, όπου η ΚΕΠΕΥ («Κυπριακή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών») είναι πιστωτικό ίδρυμα που είναι αδειοδοτημένο να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες και παρέχει τέτοιες υπηρεσίες σε επαγγελματική βάση. Παρατήρησε επίσης ότι θεσπίστηκε με στόχο να καλύψει τις επιχειρήσεις των οποίων η επιχειρηματική ενασχόληση είναι η παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε επαγγελματική βάση και ως εκ τούτου καλύπτει αυτά και μόνο τα πρόσωπα και τις οντότητες.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο ανέφερε περαιτέρω ότι:

«Πέραν τούτου προκύπτει από τις πρόνοιες του ίδιου του Ν.144(I)2007 ότι εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής του:

3(2) ....

(ζ) τα πρόσωπα που παρέχουν παρεμπιπτόντως επενδυτική υπηρεσία ως δευτερεύουσα εργασία και μέσα στα πλαίσια της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, υπό τον όρο ότι η δραστηριότητα αυτή διέπεται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις ή από επαγγελματικό κώδικα δεοντολογίας που δεν απαγορεύουν την παροχή της εν λόγω εργασίας·

(ι) τα πρόσωπα που παρέχουν επενδυτικές συμβουλές κατά την άσκηση άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας μη εμπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αμείβονται ειδικά για την παροχή των συμβουλών αυτών·

(ια) τα πρόσωπα των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στη διενέργεια συναλλαγών σε εμπορεύματα ή/και παράγωγα επί εμπορευμάτων για ίδιο λογαριασμό· η παρούσα εξαίρεση δεν έχει

εφαρμογή όταν τα πρόσωπα που διενεργούν συναλλαγές σε εμπορεύματα ή/και παράγωγα επί εμπορευμάτων για ίδιο λογαριασμό ανήκουν σε όμιλο, του οποίου η κύρια δραστηριότητα είναι η παροχή άλλων επενδυτικών υπηρεσιών κατά την έννοια του παρόντος Νόμου ή η διεξαγωγή τραπεζικών εργασιών κατά την έννοια της τραπεζικής νομοθεσίας.

Συνεπώς απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του Ν.144(Ι)/2007 είναι η παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε επαγγελματική βάση και δη η ύπαρξη σχέσης επενδυτή και παρόχου επενδυτικών υπηρεσιών. Η παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας έξω από το πλαίσιο αυτό εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του Νόμου.

Συνεπώς με βάση τη θέση του Ενάγοντα ότι έχουν παραβιαστεί από μέρους της Εναγομένης 1 οι δεσμεύσεις της απέναντι στην κείμενη νομοθεσία, δεν μπορεί να είναι ισχυρισμός που να ευδοκιμήσει, αφού με βάση την ενώπιον του Δικαστηρίου μαρτυρία η οποία είναι αποδεκτή και αδιαμφισβήτητη από όλες τις πλευρές, είναι ότι η Εναγόμενη 1 τράπεζα ενεργούσε ως εκδότης αυτών των προϊόντων στα πλαίσια δημόσιας πρότασης, η οποία διέπεται από τον Ν.114(Ι)/2005.

Το γεγονός ότι η ίδια η τράπεζα είναι αδειοδοτημένο σώμα για να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες, (και ως εκ τούτου λειτουργεί τμήματα τα οποία ασχολούνται με την παροχή τέτοιων υπηρεσιών η εργασία των οποίων διέπεται από τον Ν.144(Ι)/2007 δεν αλλοιώνει την πιο πάνω κατάληξη, αφού κατά τη δεδομένη στιγμή ως εκδότης των αξιών δεν ενεργούσε κατά τη δική μου κρίση υπό την ιδιότητα του παροχέα επενδυτικών υπηρεσιών στα πλαίσια του νόμου 144(Ι)/2007, ως εκ τούτου θεωρώ ουδεμία επενδυτική υπηρεσία προσφέρθηκε στον Ενάγοντα.

Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι η Εναγομένη 1, σε ό,τι αφορά την αγορά των αξιογράφων κεφαλαίου και τα όσα ο Ενάγων χαρακτήρισε ως παροχή επενδυτικής υπηρεσίας και συμβουλής, ακόμα και εάν ήθελαν θεωρηθούν ως τέτοια, είναι η άποψη και η κρίση μου ότι πράχθησαν παρεμπιπτόντως και ως δευτερεύουσα εργασία και εντός των πλαισίων της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Δηλαδή μέσα στα πλαίσια της έκδοσης αξιογράφων και προσφοράς τους στο κοινό,

ως ο νόμος 144(I)/2007 έχει ορίσει, ο δε νόμος 114(I)/2005, δεν απαγορεύει τη διενέργεια αυτών των πράξεων εκ μέρους της Εναγόμενης 1.

Είναι δε σημαντικό να λεχθεί ότι με βάση την ενώπιον μου μαρτυρία για αυτήν τους την ενέργεια και πράξη, δηλαδή την εκτέλεση αυτών των εντολών, δεν έλαβε η Εναγόμενη 1, από τον Ενάγοντα ειδική αμοιβή. Δηλαδή, όσα η Εναγόμενη 1 έκανε σε σχέση με τη σύναψη των επίδικων συμβάσεων για την αγορά αξιογράφων κεφαλαίου, τα οποία ο Ενάγων δια μέσου της μαρτυρίας που έχει προσκομίσει θεωρεί ως παροχή επενδυτικής συμβουλής, πράχθησαν στο πλαίσιο της έκδοσης των αξιογράφων και της προσφοράς τους στο κοινό, ως ο νόμος 114(I)/2005 ορίζει, και για την εργασία αυτήν η Εναγομένη 1, δεν έλαβε αμοιβή, επιπρόσθετο στοιχείο για την εφαρμογή του άρθρου 3(2)(ι).»

Σε ό,τι αφορά την αιτία αγωγής που άπτεται της παραβίασης των προνοιών του **N.144(I)/2007**, το πρωτόδικο Δικαστήριο την απέρριψε ως αβάσιμη και θεώρησε αχρείαστο να ασχοληθεί με την αξιολόγηση της μαρτυρίας της Μ.Ε 3, αλλά και των Μ.Υ.1.1 και Μ.Υ.1.2 η μαρτυρία των οποίων δεν «ακούμπησε καν» την ουσία των όσων το πρωτόδικο Δικαστήριο έλαβε υπόψη του κατά την εξέταση του ως άνω ζητήματος.

Εν συνεχεία το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέτασε κατά πόσον υφίστατο κώλυμα λόγω καταχωρήσεων σε έγγραφα, καταγράφοντας τη σχετική νομολογία και βιβλιογραφία. Υπέδειξε δε ότι το κώλυμα λόγω καταχωρήσεων σε έγγραφα αποτελεί επίσημο κώλυμα που προκύπτει από την ίδια την ανακολουθία, χωρίς να χρειάζεται να αποδειχθεί επιζήμια απόδοση πίστης, η δε κατάσταση αντίληψης των μερών γενικά δεν έχει σημασία.

Ανέφερε περαιτέρω ότι:

«Περαιτέρω στην απόφαση **Γιώργος Χ'Στυλλή ν. Κυπριακών Αερογραμμών Λτδ** (2012) 1 Α.Α.Δ. 989, αναφορικά με το κώλυμα εκ δηλώσεως σε έγγραφο (*Estoppel by Deed*) αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Όταν διάδικος έχει αναλάβει εγγράφως δέσμευση, δεν μπορεί στη συνέχεια να ισχυριστεί ότι τα γεγονότα που αναφέρονται στο συγκεκριμένο έγγραφο δεν είναι ορθά. Όπως έχει προσφυώς αναφερθεί στην αγγλική υπόθεση **Gallie ν. Lee [1971] A.C. 1004**, το πρόσωπο που υπογράφει έγγραφο, έχει την ευθύνη να προσέχει τι υπογράφει και εμποδίζεται από του να αρνηθεί την ευθύνη του με βάση το έγγραφο και σύμφωνα με το περιεχόμενό του.

Ο κανόνας του νόμου της απόδειξης ότι δεν επιτρέπεται η αποδοχή μαρτυρίας που αντικρούει ή τροποποιεί τους όρους εγγράφου, αναπτύχθηκε για να προσδώσει βεβαιότητα στις καθημερινές συναλλαγές (**Polykarrou ν. Polykarrou (1982) 1 C.L.R. 182**).»

Αν και εν τέλει αποδέχθηκε κατά την αντεξέταση ο Ενάγων ότι ανέγνωσε τις Αιτήσεις για τη αγορά των αξιών, ισχυρίστηκε ότι πλανήθηκε στην υπογραφή τους αφού έλαβε άλλες διαβεβαιώσεις. Τα περι πλάνης έχουν απορριφθεί από το Δικαστήριο ως ανωτέρω αναφέρω.

Ανεξαρτήτως όμως, η ουσία όμως του όλου θέματος παραμένει. Ο Ενάγοντας τόσο το 2008 όσο και το 2009 και το 2011 υπέγραψε και ως εκ τούτου κρίνω ότι αποδέχθηκε στο σύνολό τους ένα έκαστο των όρων και το περιεχόμενο των επίδικων αιτήσεων απόκτησης Μετατρέψιμων Χρεογράφων, Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Τεκμήρια 1, 2 και 18). Οι εν λόγω αιτήσεις, τις οποίες ο ενάγοντας υπέγραψε ανεπιφύλακτα, περιείχαν βεβαίωση ότι ο ενάγοντας είχε τη γνώση να προβεί στην αξιολόγηση της επένδυσης του, ότι αποδέχθηκε τους Όρους Έκδοσης όπως περιέχονται στα Ενημερωτικά Δελτία του 2008, 2009 και 2011 και ότι δεν του είχε παρασχεθεί επενδυτική συμβουλή από την Τράπεζα και/ή τον οποιουδήποτε υπάλληλο αυτής για την

απόκτηση των επίδικων χρεογράφων και/ή αξιογράφων και/ή κατά τη μετατροπή αυτών.»

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού, τόνισε ότι η γενική αρχή είναι ότι η υπογραφή δεσμεύει (**Saunders v. Anglia Building Society [1971] AC 1004, Cyprus Development Bank v. Evangelou Kyriakou (1989) 1 A.A.Δ. 96, Αναστασίου ή Guy v. Μιχαηλίδη (1998) 1(A) A.A.Δ. 264, Τουτζικιάν κ.α. v. Λαϊκής Κυπρ. Τράπεζας (Χρημ.) Λτδ (2003) 1(B) AAD 1240**), υποδεικνύει ότι τα περιθώρια κάποιος να αποφύγει την ευθύνη που εκ πρώτης όψεως δημιουργεί η υπογραφή του, είναι πολύ στενά (**Εργατίδη v. Γενικού Εισαγγελέα Πολ. Εφ. 293/2012, ημερ. 7/2/2018**).

Το πρωτόδικο Δικαστήριο κατάληξε ότι με την υπογραφή των αιτήσεων ο εφεσείοντας αποδέχθηκε ανεπιφύλακτα το σύνολο των όρων που περιέχονται σ' αυτές και ως εκ τούτου κωλύετο στην προώθηση της αγωγής, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τη λήψη επενδυτικής συμβουλής.

Τέλος το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέτασε το παράπονο του εφεσείοντα σε σχέση με την εφεσίβλητη 2 ότι δηλαδή, ως η διά του νόμου εποπτική αρχή επί των τραπεζικών ιδρυμάτων, δεν διενήργησε έλεγχο σε όλα τα τμήματα της εφεσίβλητης 1 σε σχέση με την πώληση αξιογράφων πριν την λήψη παραπόνων, διενεργώντας έλεγχο μόνο σε ότι αφορούσε συγκεκριμένα τμήματα τα οποία παρείχαν με βάση το νομικό πλαίσιο επενδυτικές υπηρεσίες.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο έκανε δεκτή την μαρτυρία της μάρτυρος της εφεσίβλητης 2 η οποία ανέφερε ότι μέχρι το έτος 2012, τα μόνα παράπονα που είχαν ληφθεί ήταν μεμονωμένα και έτυχαν ανάλογου χειρισμού. Ακολούθως υποβλήθηκαν συγκεκριμένα παράπονα κατά τον Ιούνιο του έτους 2012, όταν η εφεσίβλητη 1 ανακοίνωσε ότι δεν θα κατέβαλλε τόκους στους κατόχους αξιογράφων και ανακοινώθηκαν από την εφεσίβλητη 2 διεξαγωγές επιτόπιων ελέγχων, των οποίων τα αποτελέσματα καταγράφηκαν σε σχετικές εκθέσεις. Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων, η εφεσίβλητη 2 με τη λήψη των παραπόνων προέβηκε αμέσως σε έλεγχο και εξασκώντας τις εξουσίες της με βάση την κείμενη νομοθεσία, ετοίμασε αναλυτική έκθεση με ερωτηματολόγιο προς την εφεσίβλητη 1 και εν τέλει ασκώντας τις εξουσίες της, επέβαλε πρόστιμο στην εφεσίβλητη 1 λόγω μη συμμόρφωσης με συγκεκριμένα άρθρα του Νόμου.

Στην συνέχεια το πρωτόδικο Δικαστήριο κατάληξε ως εξής:

«Από την ενώπιον μου μαρτυρία ο Ενάγων δεν έχει καταδείξει ότι η Εναγόμενη 2, ως Εποπτική Αρχή απέτυχε στον ρόλο της και ως εκ τούτου είναι ένοχη του αστικού αδικήματος της αμέλειας, τουναντίον από την ενώπιον μου μαρτυρία, έχω ικανοποιηθεί ότι η Εναγόμενη 2, η οποία έχει την εποπτεία, με βάση την κείμενη νομοθεσία με την πρώτη λήψη παράπονου σε σχέση με τα επίδικα θέματα προέβη σε έλεγχο, εντόπισε το πρόβλημα που υπήρχε και εφάρμοσε τον νόμο, επιβάλλοντας μάλιστα και συγκεκριμένες κυρώσεις, αλλά και μνημόνιο για την καλύτερη λειτουργία.

Από μόνη της η έννοια της εποπτείας δεν μπορεί και δεν εννοείται να ταυτίζεται με το μικροσκοπικό ή τον απανταχού και καθολικό έλεγχο επί καθημερινής βάσης και σε κάθε υποκατάστημα του κάθε τραπεζικού ιδρύματος για τον τρόπο διεξαγωγής των εργασιών του

κάθε υπαλλήλου αυτού. Συνεπώς αυτό το επίπεδο καθήκοντος, εποπτείας, θα δημιουργούσε τέτοιο βάρος εποπτείας στην Εναγόμενη 2 το οποίο θα ήτο δυσανάλογο με τον ρόλο της ως Εποπτική Αρχή και δεν θα ανταποκρίνεται και καθόλου στον πραγματικό της ρόλο. Συνεπώς, δεν διαπιστώνεται ότι ο Ενάγων έχει πετύχει να αποδείξει αμέλεια ή παράβαση θεσμικού καθήκοντος από μέρους της Εναγόμενης 2 στην άσκηση της εποπτείας επί της Εναγόμενης 1 και σ' αυτό το σημείο η αγωγή του απορρίπτεται ως αβάσιμη.

Θα πρέπει να ληφθεί ότι το Δικαστήριο δεν παραγνωρίζει ότι μετά από έλεγχο η Εναγομένη 2 κατέληξε σε συμπεράσματα όπως αυτά, καταγράφονται στην Έκθεση Ειδικού Ελέγχου η οποία αποστάληκε στην Εναγόμενη Τράπεζα με επιστολή του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ημερομηνίας 19.9.2013 (Τεκμήριο 29) . Αυτά όμως τα πορίσματα και οι διαπιστώσεις δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο με οποιοδήποτε τρόπο και ως εκ τούτου δεν χρήζουν οποιασδήποτε αξιολόγησης (βλέπε Γιάλλουρου ν. Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα κ.α. (2011) 1 Α.Α.Δ. 1635).»

Συνεπεία των πιο πάνω το πρωτόδικο Δικαστήριο κατάληξε ότι η αγωγή δεν θα μπορούσε να επιτύχει σε οποιαδήποτε βάση και την απέρριψε.

Ο εφεσείοντας προσβάλλει την πρωτόδικη απόφαση με 14 λόγους έφεσης.

Οι λόγοι έφεσης 3 έως 7 και 9 αφορούν την αξιολόγηση της μαρτυρίας και τα ευρήματα του Δικαστηρίου και θα εξεταστούν μαζί λόγω συνάφειας. Με τον τρίτο λόγο έφεσης υποστηρίζεται ότι το Δικαστήριο εσφαλμένα ανέφερε ότι ο εφεσείων κατά την αντεξέταση του αποδέχθηκε ότι λάμβανε ανά τρίμηνο το έντυπο με τίτλο «Μέτοχος». Υποδεικνύεται από την πλευρά του εφεσείοντα ότι το πιο πάνω δεν προέκυψε από την αντεξέταση του ενάγοντα αλλά από τη

γραπτή του δήλωση που κατάθεσε κατά την κυρίως εξέταση του. Με τον τέταρτο λόγο έφεσης υποβάλλεται ότι είναι εσφαλμένη η αναφορά του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι ο εφεσείοντας υπέπεσε σε αντίφαση αναφορικά με το γεγονός ότι είχε αγοράσει χρεόγραφα πριν από το έτος 2008 και υποστηρίζεται ότι ο εφεσείων κατά την κυρίως εξέταση του δεν αναφέρθηκε αρχικά στην αγορά αξιογράφων κατά τα έτη 1991, 1996 και 2004 γιατί δεν αποτελούσαν επίδικο θέμα ενώ όταν ερωτήθηκε σχετικά κατά την αντεξέταση του δεν απέκλεισε κάτι τέτοιο, δηλαδή ο εφεσείων δεν είχε αδυναμία μνήμης και δεν απέκρυψε οτιδήποτε. Ως πέμπτος λόγος έφεσης προβάλλεται ότι εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο κατάληξε στο συμπέρασμα ότι ο εφεσείων αντιλήφθηκε και διάβασε το περιεχόμενο των αιτήσεων για την απόκτηση των χρεογράφων και αξιογράφων. Προβάλλεται ακόμα με τον έκτο λόγο έφεσης ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει κατά πόσο ο εφεσείων αντιλήφθηκε ότι επρόκειτο για συμφωνίες για αγορά χρηματοοικονομικών μέσων. Προς υποστήριξη της πιο πάνω θέσης γίνεται παραπομπή σε μέρος της αντεξέτασης του εφεσείοντα όπου σε υποβολή ότι εν όψει της κατάθεσης στο Δικαστήριο των συμφωνιών για αγορά χρεογράφων και αξιογράφων, δεν ήταν άπειρος σε θέματα χρεογράφων ή αξιογράφων αφού είχε συνομολογήσει τέτοιου είδους συμφωνίες στο παρελθόν, ο εφεσείων απάντησε ότι δεν έκανε συμφωνίες ούτε υπόγραψε τέτοιες και το πρωτόδικο Δικαστήριο έπρεπε να αντιληφθεί ότι οι γνώσεις του εφεσείοντα δεν ήταν ενός επαγγελματία επενδυτή. Σε συνέχεια του έκτου λόγου έφεσης προβάλλεται με τον έβδομο λόγο έφεσης ότι εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ότι ο εφεσείων αντιλήφθηκε τους κινδύνους που εγκυμονούσε η αγορά αξιογράφων εκ μέρους του. Προς υποστήριξη της θέσης αυτής γίνεται επίσης

παραπομπή σε μέρη της μαρτυρίας και προβάλλεται η θέση ότι κατά τον ουσιώδη χρόνο ο εφεσείων θεωρούσε ότι έκανε κάποιου είδους προθεσμιακή κατάθεση και όχι επένδυση. Με τον ένατο λόγο έφεσης ο εφεσείων προβάλλει ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα έκρινε ότι ο εφεσείων δεν εξαπατήθηκε από την εφεσίβλητη 1. Προς υποστήριξη της πιο πάνω θέσης γίνονται από την πλευρά του εφεσείοντα παραπομπές σε διάφορα μέρη της μαρτυρίας για να καταλήξει ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο απέτυχε να αντιληφθεί τα γεγονότα και να συνδέσει τα στοιχεία ολόκληρης της μαρτυρίας.

Οι πιο πάνω λόγοι έφεσης δεν ευσταθούν. Υποδεικνύουμε καταρχάς τα όσα έχουν λεχθεί στην ***X' Μαρκου v. Widehorizon (Capital Market) 2010 1 A.A.Δ. 108:***

*«Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί, το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει στα συμπεράσματα αξιοπιστίας του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Η κρίση της αξιοπιστίας των μαρτύρων, καθώς και η διαπίστωση των πρωτογενών γεγονότων, ανάγονται στο πρωτόδικο Δικαστήριο, το οποίο βρίσκεται σε προνομιακή θέση να εκτιμήσει τα θέματα τούτα. (***Paradopoulos v. Stavrou (1982) 1 C.L.R. 321***). Το Εφετείο δικαιολογείται να επεμβαίνει στις διαπιστώσεις αξιοπιστίας, μόνο εφόσον καταφαίνεται ότι εξ αντικειμένου αυτές είναι ανυπόστατες. (***Καννάουρου κ.ά. v. Σταδιώτη κ.ά. (1990) 1 A.A.Δ. 35, 39***). Περαιτέρω, θα μπορούσε να δικαιολογηθεί επέμβαση του Εφετείου εκεί όπου οι διαπιστώσεις του πρωτόδικου Δικαστηρίου αντιστρατεύονται την κοινή λογική και δεν δικαιολογούνται από τη δοθείσα μαρτυρία, ή όπου τα συμπεράσματα είναι εξ αντικειμένου ανυπόστατα, παράλογα ή αυθαίρετα και δεν υποστηρίζονται από τη μαρτυρία που έχει αποδεχθεί το Δικαστήριο. (Βλ. επίσης ***Αυξεντίου v. Δίγκλη (2007) 1(B) A.A.Δ. 1367***).»*

Σε σχέση με τον τρίτο λόγο έφεσης αναφέρουμε ειδικά ότι σημασία έχει ότι ο εφεσείων παραδέχθηκε ότι λάμβανε το πιο πάνω πάνω έντυπο, ασχέτως του αν η παραδοχή έγινε και στην κυρίως εξέταση του. Το πρωτόδικο Δικαστήριο αναφέρει στη σελίδα 36 της απόφασης του ότι όπως προκύπτει από τη μαρτυρία του εφεσείοντα αυτός μελετούσε το έγγραφο που του αποστέλλετο με τίτλο «Μέτοχος». Σε σχέση με τον τέταρτο λόγο έφεσης σημασία έχει η διαπίστωση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι ο εφεσείων δεν ανέφερε κατά την κυρίως εξέταση του ότι είχε προβεί σε αγορές χρεογράφων και αξιογράφων πριν το έτος 2008 και επομένως τα συμπεράσματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου λόγω της διασπίστωσης του αυτής συνάδουν με τη μαρτυρία που έκανε αποδεκτή ενώ η πλευρά του εφεσείοντα δεν έχει καταφέρει να καταδείξει ότι τα συμπεράσματα του αυτά είναι λανθασμένα(βλ. μεταξύ άλλων ***X'Μαρκου*** (ανωτέρω), ***T.J.S. Enterprises v. Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ (2005) 1 Α.Α.Δ. 108, Πολάτογλου v. Μασούρα (2004) 1(A) Α.Α.Δ. 150***). Το ίδιο ισχύει και για τον πέμπτο λόγο έφεσης αφού στις σελίδες 15 και 16 της πρωτόδικης απόφασης παρατίθεται μέρος των πρακτικών από την αντεξέταση του εφεσείοντα στο οποίο ο εφεσείων παραδέχεται ότι είχε δει και τις πέντε αιτήσεις για την απόκτηση χρεογράφων και αξιογράφων συμπεριλαμβανομένων των βεβαιώσεων σ' αυτές και το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ότι είχε τη γνώση να προβεί στην αξιολόγηση της επένδυσης του, ότι αποδέχθηκε τους όρους έκδοσης όπως περιέχονται στα ενημερωτικά δελτία των ετών 2008, 2009 και 2011 και ότι δεν του είχε παρασχεθεί επενδυτική συμβουλή από την εφεσίβλητη 1 ή και οποιοδήποτε υπάλληλο αυτής για την απόκτηση των επίδικων χρεογράφων ή και αξιογράφων ή και κατά τη μετατροπή αυτών (βλ. επίσης σελ. 44 της

απόφασης). Ομοίως σε σχέση με τους λόγους έφεσης 6 και 7 το πρωτόδικο Δικαστήριο στις σελίδες 34–39 επεξηγεί πώς κατάληξε στα συμπεράσματα του εξετάζοντας επαρκώς τη μαρτυρία και ιδιαίτερα το γεγονός ότι ο εφεσείων διάβασε το περιεχόμενο των αιτήσεων, είχε κατά το παρελθόν αγοράσει χρεόγραφα και αξιόγραφα, λάμβανε το πιο πάνω έντυπο και παρακολουθούσε τα οικονομικά δρώμενα της χώρας και τα όσα δημοσιεύονταν στον τύπο για την ευρωστία και την κεφαλαιουχική επάρκεια της εφεσίβλητης 1. Σε σχέση με τον ένατο λόγο έφεσης η παράθεση της μαρτυρίας του εφεσείοντα από το πρωτόδικο Δικαστήριο ήταν εκτενής και η αξιολόγηση της μαρτυρίας του ολοκληρωμένη και επαρκής. Επεξήγησε με ικανοποιητικό και σαφή τρόπο γιατί δεν δέχθηκε την εκδοχή του εφεσείοντα και τα ευρήματα και συμπεράσματα του τα οποία αναφέρουμε πιο πάνω. Επαναλαμβάνουμε και στην περίπτωση αυτή, ότι η πλευρά του εφεσείοντα δεν έχει καταφέρει να καταδείξει ότι το συγκεκριμένο συμπέρασμα του Δικαστηρίου, ότι δηλαδή ο εφεσείων δεν έπεισε ότι εξαπατήθηκε από την εφεσίβλητη 1, είναι εσφαλμένο.

Συνεπεία των πιο πάνω οι λόγοι έφεσης 3 έως 7 και 9 κρίνονται ανεδαφικοί και απορρίπτονται.

Με τον δεύτερο λόγο έφεσης ο εφεσείων προβάλλει τη θέση ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα κατέληξε ότι ο ενάγων κωλύετο στη προώθηση της αγωγής του. Προς υποστήριξη του πιο πάνω λόγου προβάλλεται ότι παρόλο που ο εφεσείων παραδέχθηκε ότι είδε τις σχετικές αιτήσεις, εντούτοις δεν ερωτήθηκε ποτέ τις είδε ούτε εάν διάβασε τον όρο πριν υπογράψει, ο ίδιος θεώρησε ότι είναι κάτι «συνηθισμένο είναι αυτή της τράπεζας», επίσης δεν ερωτήθηκε τι

εννοούσε με την φράση «αυτά τα σημεία τα γνωρίζαμε», τι γνώριζε και από που το γνώριζε, ο ίδιος είχε δει αυτού του είδους αιτήσεις και στο παρελθόν θεωρώντας ότι πρόκειται για κατάθεση, πως μπορούσε τώρα με τις ίδιες αιτήσεις να αντιλαμβάνονταν ότι πρόκειται για κάτι διαφορετικό ενώ λόγω της ηλικίας του θα έπρεπε να ερωτηθεί κατά πόσο τις συμπλήρωσε ο ίδιος, μπορεί απλά να του υπέδειξαν που να υπογράψει και να μην διάβασε αυτά τα μικρά γράμματα. Αποτελεί θέση της πλευράς του εφεσείοντα ότι σε σχέση με το σημείο αυτό το πρωτόδικο Δικαστήριο παρερμήνευσε τα λεγόμενα του εφεσείοντα προς όφελος της εφεσίβλητης 1 χωρίς να εξετάσει τα κενά που υπήρχαν σε ότι αφορά τη μαρτυρία. Αποτελεί επίσης θέση της πλευράς του εφεσείοντα ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι συμβάσεις αγοράς χρεογράφων και αξιογράφων συνάφθηκαν συνεπεία «ψυχικής πίεσης» με αποτέλεσμα να δικαιολογείται απόκλιση από τον κανόνα του κωλύματος.

Θα πρέπει να σημειώσουμε αρχικά ότι η νομική ανάλυση από το πρωτόδικο Δικαστήριο του κανόνα του Κωλύματος λόγω καταχωρίσεων σε έγγραφα (Estoppel by Deed) είναι καθ' όλα ορθή.

Η μελέτη των πρακτικών της διαδικασίας, μέρος των οποίων παρατίθεται στην πρωτόδικη απόφαση, διαφωτίζει επαρκώς το όλο θέμα. Σύμφωνα λοιπόν με τα πρακτικά κατά την αντεξέταση του εφεσείοντα:

- «Ε. Κύριε μάρτυρα στο Δικαστήριο, στη δήλωσή σας λέτε ότι δεν διαβάσατε ποτέ τις αιτήσεις αυτές προτού τις υπογράψετε.
Α. Τις υπέγραψα εκεί παρόντων αυτών των υπαλλήλων, μου είχαν πει ότι η τράπεζα είναι σε πολύ καλή θέση, δεν υπάρχει λόγος να ανησυχείς, μπορείς να βάλεις τα λεφτά σου, κανόνισε τις υποθέσεις*

- σου, τα Τεκμήρια της Τράπεζας που θα πληρωθούν και τα λοιπά, εάν έχεις τίποτε άλλη αυτή. Εγώ υπέγραψα την αίτηση λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις των υπαλλήλων.
- Ε. Άρα και τις 5 αιτήσεις που έχετε υπογράψει για χρεόγραφα και αξιόγραφα, στο διάστημα 3 χρόνων στην ουσία και βλέποντας ότι είναι και μονοσέλιδες οι αιτήσεις αυτές, δεν μπήκατε στον κόπο να την αναγνώσετε προτού υπογράψετε;
- Α. Αυτά τα σημεία τα γνωρίζαμε αλλά η προτροπή των υπαλλήλων ότι "είμαστε σίγουροι ότι θα παίρνεις αυτό το ποσό". Το στοιχείο μου ήταν να παίρνω τουλάχιστον για 5 χρόνια μπροστά, να είμαι ασφαλισμένος στις καταθέσεις μου. Να έχω πρώτα-πρώτα ασφάλεια και μου εξηγήσατε ότι για να ρισκάρεις αυτό, η τράπεζα πρέπει να έχει καταρρεύσει για να χάσεις τα λεφτά σου.
- Ε. Άρα;
- Α. Και αυτή η ασφάλεια μου έλεγαν να μην ανησυχώ για την περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου.
- Ε. Άρα ο ισχυρισμός ότι δεν διαβάσατε τις αιτήσεις πριν τις υπογράψετε δεν είναι εντελώς, όχι πραγματικότητα θέλω να πω.
- Α. Συνηθισμένο. Είναι μια συνηθισμένη αυτή της Τράπεζας.
- Ε. Σας λέω εγώ ότι, την είδατε την αίτηση προτού την υπογράψετε.
- Α. Ναι την είδα.
- Ε. Απλώς σας διαβάζω από την αίτηση, είναι πανομοιότυπο Εντιμότητα σε όλες τις αιτήσεις η βεβαίωση ότι, λέτε, "επιβεβαιώνω ότι έχω τις ικανότητες (διαβάζει) ...συμβουλή". Αυτό το διαβάσατε ή όχι προτού υπογράψετε;
- Α. Μου έγει παρασχεθεί συμβουλή από την τράπεζα, ανεξάρτητα ότι είχε εκεί αυτόν τον όρο. Ανεξάρτητα.
- Ε. Γενικά κύριε μάρτυς συνηθίζετε να υπογράφετε έγγραφα τα οποία δεν έχετε μελετήσει ουσιαστικά κατόπιν προτροπών κάποιου ισχυρίζεστε;
- Α. Όχι. Κοιτάζω τη θέση της Τράπεζας, κοιτάζω ορισμένα πράγματα, τα οποία, μετά που αυτήν την υπόθεση που έγινε, ζήτη από κοντά τους να μου δώσουν περισσότερα στοιχεία, περισσότερα στοιχεία να έχω.
- Ε. Οπότε κύριε μάρτυρα, στην ουσία, το πρόβλημα σας άρχισε να παρατηρείται στο 2012 όταν πλέον—
- Α. 12-13.

- Ε. Όταν πλέον δεν παίρνατε πίσω τόκους. Μέχρι το σημείο δεν διαφωνήσατε με τα έγγραφα που είχατε υπογράψει και στην ουσία είχατε αποδεχτεί, έτσι δεν είναι;*
- Α. Βασίστηκα πάνω στις συστάσεις που μου είχαν δώσει για να είμαι ειλικρινής.»*

Προκύπτει αβίαστα από τα πιο πάνω ότι ο εφεσείων ρωτήθηκε κατά την αντεξέταση του κατά πόσον διάβασε τις αιτήσεις προτού τις υπογράψει και απάντησε καταφατικά, ότι γνώριζε το περιεχόμενο τους συμπεριλαμβανομένης της επιβεβαίωσης σ' αυτές και ότι δεν συνηθίζει να υπογράψει έγγραφα που δεν έχει μελετήσει κατόπιν προτροπών. Από τη στιγμή που το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν δέχθηκε την εκδοχή του εφεσείοντα, ότι δηλαδή υπέγραψε τις σχετικές αιτήσεις κατόπιν προτροπών και συμβουλών της εφεσίβλητης 1 μέσω των υπαλλήλων της, τότε ήτο εύλογο να καταλήξει ότι ο κανόνας του κωλύματος λόγω καταχωρίσεων σε έγγραφα (Estoppel by Deed) έχει εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση και όχι η αρχή του «non est factum» που επικαλείται κατ'έφεση η πλευρά του εφεσείοντα. Ομοίως, δεν βρίσκει έρεισμα ο ισχυρισμός της πλευράς του εφεσείοντα για άσκηση ψυχικής πίεσης κατά την σύναψη των συμβάσεων. Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με τα ευρήματα του Δικαστηρίου, ο εφεσείων αποδέχθηκε ανεπιφύλακτα το σύνολο των όρων που περιέχονται στις σχετικές αιτήσεις. Συνεπεία των πιο πάνω ο δεύτερος λόγος έφεσης επίσης απορρίπτεται.

Με τον πρώτο λόγο έφεσης η πλευρά του εφεσείοντα προβάλλει ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα αποφάσισε ότι η **Ευρωπαϊκή Οδηγία 2004/39/ΕΚ** και κατ' επέκταση ο **Ν.144(Ι)/2007** δεν εφαρμόζεται στα πιστωτικά ιδρύματα όταν αυτά παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες. Προς υποστήριξη της θέσης αυτής,

η πλευρά του εφεσείοντα παραπέμπει στο περιεχόμενο των προοιμίων 2, 7, 18 και 29 της εν λόγω οδηγίας, γνωστής ως MiFID I, στον **N.144(Ι)/2004** και σε οδηγίες της εφεσίβλητης 2 όπου καταδεικνύεται, σύμφωνα με τη θέση της η συμπερίληψη των τραπεζών στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, ότι οι τράπεζες δεν εξαιρούνται όταν ενεργούν ως εκδότες των αξιών υποδεικνύοντας ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 και το Μέρος I του Τρίτου Παραρτήματος του **N.144(Ι)/2007** η λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικών με ένα ή περισσότερα χρηματοοικονομικά μέσα αποτελεί επενδυτική υπηρεσία και δραστηριότητα.

Ο πιο πάνω λόγος έφεσης επίσης δεν ευσταθεί.

Θα πρέπει καταρχάς να διευκρινιστεί ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν αποφάσισε ότι η πιο πάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία και ο **N.144(Ι)/2007** δεν εφαρμόζεται στα πιστωτικά ιδρύματα όταν αυτά παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες. Αυτό που αποφάσισε είναι ότι από τη στιγμή που η εφεσίβλητη¹ ήταν εκδότης των αξιών στα πλαίσια δημόσιας πρότασης η οποία διέπεται από τον **N.114(Ι)/2005**, δεν ενεργούσε υπό την ιδιότητα του παροχέα υπηρεσιών στα πλαίσια του **N.144(Ι)/2007**.

Περαιτέρω επαναλαμβάνουμε τα όσα έχουμε πρόσφατα αναφέρει στην υπόθεση **Συνεργατική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ v. Γιώργου Παντέλα, Πολ. Έφεση αρ. 159/2021 ημερ. 1/12/2023**:

«Μια από τις προεξάρχουσες υποθέσεις επί του ζητήματος της ερμηνείας Νόμων είναι η **Southfields Industries Ltd v. Δήμου Λευκωσίας [1995] 3 A.A.Δ. 59, 64** (απόφαση ολομέλειας) στην οποία λέχθηκαν τα εξής:

«Σκοπός της ερμηνείας του νόμου είναι η ανεύρεση της πρόθεσης του νομοθέτη. Όπου το λεκτικό της διάταξης είναι σαφές, το Δικαστήριο την ερμηνεύει με βάση τη φυσική και συνήθη έννοια των λέξεων. Οι λέξεις σ' ένα νομοθέτημα γενικά ερμηνεύονται με τη συνήθη τους σημασία, αλλά και με βάση τα συμφραζόμενα, έχοντας δε υπόψη το αντικείμενο και το σκοπό του νόμου.»

Στην υπόθεση **T. Γεωργιάδης & Υιός Λτδ v. Δημοκρατίας (1991) 4 A.A.Δ. 1142** λέχθηκε ότι οι Νόμοι πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με το απλό γραμματικό και κατά κυριολεξία νόημα των λέξεων εκτός όπου αυτό είναι σε αντίθεση με οποιαδήποτε ρητή πρόθεση ή δηλωμένο σκοπό του Νόμου ή αν αυτό το νόημα θα οδηγούσε σε παράλογο αποτέλεσμα (βλ. επίσης **Marabou Floating Restaurant Ltd v. Council of Ministers (1973) 3 C.L.R. 397, Argolis Estate Ltd v. Minister of Finance & Another (1977) 3 C.L.R. 441, 450, Georghiou Real Estate Co. Ltd v. R. (1978) 3 C.L.R. 45, 46, Haris Theodorides v. The Central Bank of Cyprus (1985) 3 C.L.R. 721, 722** και **Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Πλάζα Λτδ κ.α. v. Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερμασόγειας (1998) 3 A.A.Δ. 348**).

Παρομοίως στην υπόθεση **Νικολάου v. Total Properties Ltd κ.α. (2011) 1 A.A.Δ. 1358** λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«Συνιστά πάγια νομολογιακή αρχή ότι εκεί όπου το λεκτικό του Νόμου είναι σαφές, τότε για σκοπούς διακρίβωσης του πραγματικού σκοπού του νομοθέτη, το μόνο αυθεντικό οδηγό αποτελεί το κείμενο του νόμου. Στις λέξεις θα πρέπει να αποδίδεται η φυσική και συνήθης έννοια τους και τα δικαστήρια οφείλουν να καταστήσουν το νόμο αποτελεσματικό, οποιεσδήποτε και αν είναι οι συνέπειες. Όπως πολύ εύστοχα λέχθηκε στην υπόθεση **Ghalanos Distributors Ltd v Δημοκρατίας (2002) 3 A.A.Δ. 528**, στη σελ. 533, «Το Δικαστήριο δεν κρίνει την πολιτική του Νόμου ούτε επιχειρεί με ερμηνευτικά μέσα να δώσει σοφότερη ή δικαιότερη λύση ή ακόμα πιο επιθυμητή από αυτήν που προβλέπει η

διάταξη». (βλ. επίσης, **Κ.Ο.Τ. v. Παπαδόπουλου (1990) 2 Α.Α.Δ. 86, Μακεδόνας v. Δημοκρατίας (1998) 3 Α.Α.Δ. 162, Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Πλάζα Λτδ. κ.ά. v. Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερμασόγειας (1998) 3 Α.Α.Δ. 348**).»

Τέλος, στην υπόθεση **Marios Nikolaou Developers Ltd κ.α., Πολιτική Αίτηση Αρ. 101/2018, ημερομηνίας 14.08.2018** επισημαίνονται τα ακόλουθα:

«Είναι νομολογιακά γνωστό ότι βασικό κριτήριο για την ερμηνεία ενός νομοθετήματος αποτελεί η συνήθης σημασία των λέξεων. Εκεί όπου οι πρόνοιες της νομοθεσίας είναι σαφείς στις λέξεις θα πρέπει να δίδεται η γραμματική τους έννοια. Κεντρική επιδίωξη και στόχος του ερμηνευτικού έργου του Δικαστηρίου είναι η διακρίβωση της πρόθεσης του νομοθέτη που είναι και το μόνο ζητούμενο (βλ. **Κωμοδρόμος v. White Knight Holdings (2010) 1 Α.Α.Δ. 1903**).»

Στην προκειμένη περίπτωση η πρόθεση του νομοθέτη από την παράθεση του **άρθρου 3(2)(ι)(ια) του Νόμου 144(Ι)/2007** όπως παρατίθεται στη σελίδα 15 της απόφασης μας (σελ. 40-41 της εκκαλούμενης απόφασης) είναι ξεκάθαρος και επομένως είναι ορθή η κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του **Ν.144(Ι)/2007** είναι η παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε επαγγελματική βάση, δηλαδή η ύπαρξη σχέσης επενδυτή και παρόχου επενδυτικών υπηρεσιών ως επίσης ότι η παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας έξω από το πλαίσιο αυτό εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του Νόμου.

Σύμφωνα με τον **Ν.144(Ι)/2007 (άρθρο 2(1))** «εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών» σημαίνει τη διαμεσολάβηση στη σύναψη συμφωνιών αγοράς ή πώλησης ενός ή περισσότερων χρηματοοικονομικών μέσων για λογαριασμό πελατών». Σε περίπτωση

επομένως που ο αγοραστής αγοράζει το προϊόν απευθείας από τον πωλητή, όπως στην παρούσα υπόθεση όπου η εφεσίβλητη 1 ήταν ο εκδότης των τίτλων, δεν υπάρχει διαμεσολάβηση και επομένως ο πωλητής δεν μπορεί να θεωρηθεί πάροχος των υπηρεσιών εν τη εννοία του Νόμου. Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγεί εξ αντιδιαστολής και η αιτιολογική σκέψη 45 της **Οδηγίας 2014/65/ΕΕ** γνωστής ως MiFID II που αντικατέστησε την **Οδηγία 2004/39/ΕΚ** η οποία έχει ως ακολούθως:

«(45) Οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα που διανέμουν χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία εκδίδουν τα ίδια θα πρέπει να υπόκεινται στην παρούσα οδηγία όταν παρέχουν επενδυτικές συμβουλές στους πελάτες τους. Προκειμένου να περιοριστεί η αβεβαιότητα και να ενισχυθεί η προστασία των επενδυτών, συνιστάται η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας όταν, στην πρωτογενή αγορά, οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα διανέμουν χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδονται από αυτά χωρίς την παροχή συμβουλών. Για τον σκοπό αυτόν, ο ορισμός της επενδυτικής υπηρεσίας εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών θα πρέπει να διευρυνθεί».

Ομοίως στο **άρθρο 2(1) του Ν.87(1)/17** που με τις επιφυλάξεις που προβλέπονται στο **άρθρο 104**, κατήργησε το **Ν.144(1)/2007**, δίδεται ο ακόλουθος νέος ορισμός, που είναι ουσιαστικά ο ίδιος με τον ορισμό που δίδει η **Οδηγία 2014/65/ΕΕ (άρθρο 4(1)(5))**:

«εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών» σημαίνει τη διαμεσολάβηση στη σύναψη συμφωνιών αγοράς ή πώλησης ενός ή περισσότερων χρηματοοικονομικών μέσων για λογαριασμό πελατών, και περιλαμβάνει τη σύναψη συμφωνιών πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων που εκδίδονται από ΕΠΕΥ ή πιστωτικό ίδρυμα κατά τη στιγμή της έκδοσής τους».

(Οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)

Είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι η ως άνω αιτιολογική σκέψη αναφέρεται στην ανάγκη διεύρυνσης του ορισμού της επενδυτικής υπηρεσίας εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών ούτως ώστε να καλύπτει και τις περιπτώσεις που στην πρωτογενή αγορά, οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα διανέμουν χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδονται από αυτά χωρίς την παροχή συμβουλών, κάτι που δεν καλυπτόταν από την **Οδηγία 2004/39/ΕΚ**.

Τα ίδια ισχύουν και για το νέο ορισμό που δίδεται από το **N.87(1)/2017** ο οποίος φαίνεται να καλύπτει το κενό που υπήρχε με το **N.144(1)/2007**.

Είναι επίσης ορθή η κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι το γεγονός ότι η εφεσίβλητη δεν έλαβε ειδική αμοιβή για την εκτέλεση των οδηγιών του εφεσείοντα, αποτελεί στοιχείο που συνηγορεί υπέρ της πιο πάνω κατάληξης του. Το γεγονός ότι η αγορά των τίτλων από τον εφεσείοντα λειτούργησε προς όφελος της εφεσίβλητης 1 αφού, σύμφωνα με την πλευρά του εφεσείοντα, αφορούσε την κεφαλαιακή επάρκεια της δεν διαφοροποιεί τα δεδομένα αφού δεν μπορεί σε οποιαδήποτε περίπτωση το στοιχείο αυτό να θεωρηθεί ειδική αμοιβή.

Συνεπεία των πιο πάνω ο πρώτος λόγος επίσης απορρίπτεται.

Με τον όγδοο λόγο έφεσης ο εφεσείων προβάλλει ότι εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν εξέτασε τους ισχυρισμούς

του αναφορικά με την καταλληλότητα της ΜΥ1.2 να διατηρεί χαρτοφυλάκια και να εκτελεί εντολές. Προς υποστήριξη της πιο πάνω θέσης υποστηρίζει ότι σύμφωνα με τη μαρτυρία της εν λόγω μάρτυρος, αυτή παραλάμβανε και εκτελούσε αιτήσεις χωρίς να είναι πιστοποιημένη και χωρίς να γνωρίζει το **Νόμο 144(Ι)/2007** όπου αναφέρει, στο τρίτο παράρτημα του ότι η λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση αποτελεί επενδυτική υπηρεσία, γεγονός που καταδεικνύει ότι η εφεσίβλητη 1 δεν είχε συμμορφωθεί με τις οδηγίες της εφεσίβλητης 2.

Ούτε αυτός ο λόγος έφεσης μπορεί να επιτύχει.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αναφέρθηκε στο περιεχόμενο της μαρτυρίας της Μ.Υ.1.2 στις σελίδες 20–21 της απόφασης, επισημαίνοντας ότι ήταν Διευθύντρια του Τμήματος Μετοχών και Χρεογράφων της εφεσίβλητης 1 και ότι τηρούσε μητρώο των μετοχών, χρεογράφων και αξιογράφων και ότι κατέθεσε τα τεκμήρια 30–32 που σύμφωνα με αυτά καταδεικνύονται οι πράξεις που έκανε ο εφεσείων σε σχέση με την αγορά και πώληση μετοχών στα Χρηματιστήρια Αξιών Κύπρου και Αθήνας. Περαιτέρω ανέφερε ότι κατά την αντεξέταση της υποβλήθηκε ότι ο ρόλος της ενείχε την εκτέλεση της επενδυτικής υπηρεσίας, της λήψης και διαβίβασης, κάτι που η ίδια αρνήθηκε αναφέροντας μάλιστα ότι δεν γνώριζε τον **Νόμο 144(Ι)/2007** γιατί δεν ενέπιπε στις εργασίες που εκτελούσε η ίδια για την εφεσίβλητη 1. Το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέτασε το θέμα που ήγειρε η πλευρά του εφεσείοντα, ότι από τη στιγμή που η εν λόγω μάρτυρας δεν γνώριζε τον **Νόμο 144(Ι)/2007** και τηρούσε αρχείο, εκτελούσε εντολές, άρα προσέφερε επενδυτικές υπηρεσίες για τον

εφεσείοντα χωρίς να είναι αδειοδοτημένο πρόσωπο, για να καταλήξει ότι δεν συνέβηκε κάτι τέτοιο, αφού αποφάσισε ότι η εφεσίβλητη 1 δεν παρείχε επενδυτικές υπηρεσίες στον εφεσείοντα και συνεπεία της κατάληξης του αυτής, απόρριψε την αιτία αγωγής που άπτεται της παραβίασης των προνοιών του Νόμου ως αβάσιμη. Ως εκ τούτου θεώρησε αχρειαστο να το απασχολήσει η αξιολόγηση της μαρτυρίας της ΜΥ 1.2 (όπως και των ΜΕ3 και ΜΥ1.1) δεδομένου ότι η μαρτυρία της δεν «ακούμπησε καν» την ουσία των όσων έλαβε υπόψη για την εξέταση του ως άνω ζητήματος.

Επομένως και αυτός ο λόγος έφεσης κρίνεται αβάσιμος και απορρίπτεται.

Η πιο πάνω κατάληξη μας όσον αφορά τους λόγους έφεσης υπ' αρ. 1 και 2 ως επίσης τους λόγους έφεσης υπ' αρ, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9, συμπαρασύρει και τον λόγο έφεσης υπ' αρ. 11, όπου ο εφεσείων προβάλλει ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν εξέτασε την παράβαση του κώδικα επαγγελματικής συμπεριφοράς της εφεσίβλητης 1. Εν πάση περιπτώσει το πρωτόδικο Δικαστήριο στη σελίδα 41 της απόφασης του καταλήγει ότι η θέση του εφεσείοντα ότι έχουν παραβιαστεί από μέρους της εφεσίβλητης 1 οι δεσμεύσεις της απέναντι στην κείμενη νομοθεσία, δεν μπορεί να είναι ισχυρισμός που μπορεί να ευδοκιμήσει, αφού με βάση την ενώπιον του μαρτυρία η οποία είναι αποδεκτή και αδιαμφισβήτητη από όλες τις πλευρές, η εφεσίβλητη 1 «ενεργούσε ως εκδότης αυτών των προϊόντων στα πλαίσια δημόσιας πρότασης, η οποία διέπεται από το **N.114(I)/2005**».

Επομένως και ο ενδέκατος λόγος έφεσης απορρίπτεται.

Έχοντας απορρίψει τους λόγους έφεσης 1 έως 9 και 11 που αφορούν την αξιολόγηση και τα ευρήματα του Δικαστηρίου, με τα οποία έχει απορριφθεί η εκδοχή του εφεσίοντα, ως επίσης το πεδίο εφαρμογής του **Νόμου 144(Ι)/2007** αλλά και το ζήτημα του «κωλύματος», λόγοι οι οποίοι έχουν απορριφθεί και έχει επικυρωθεί η δικαστική κρίση, κρίνουμε ότι παρέλκει η εξέταση του λόγου έφεσης υπ' αρ. 10 όπου η πλευρά του εφεσίοντα προβάλλει ότι εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ότι η εφεσίβλητη 2 άσκησε ορθά το ρόλο της ως εποπτική αρχή.

Παρέλκει επίσης η εξέταση του λόγου έφεσης υπ' αρ. 12 όπου η πλευρά του εφεσίοντα προβάλλει ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα δεν εξέτασε κατά πόσο ο εφεσίων υπέστη ζημιά ως αποτέλεσμα των πράξεων και παραλείψεων των εφεσίβλητων 1 και 2 όπως και ο λόγος έφεσης υπ' αρ. 13 όπου η πλευρά του εφεσίοντα προβάλλει ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο κατά παράβαση των νομικών υποχρεώσεων του συμφώνως του **άρθρου 29(1)(α) και 31 του περί Δικαστηρίων Νόμο 14/1960** καθώς και του Κοινοδικαίου παρέλειψε να διαγνώσει πλήρως και τελικώς όλα τα αμφισβητούμενα θέματα σε σχέση με τα δικόγραφα και τη μαρτυρία που διέπουν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το **N.144(Ι)/2007** όπως αυτές έχουν καθοριστεί από τις νομοθεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Κυπριακή Δημοκρατία ως αναφέρονται στους προηγούμενους λόγους έφεσης.

Απομένει ο 14^{ος} λόγος έφεσης όπου ο εφεσίων προβάλλει ότι

δεν έτυχε δίκαιης δίκης από ανεξάρτητο και αμερόληπτο Δικαστήριο κατά παράβαση του **άρθρου 30(2) του Συντάγματος και του άρθρου 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** υιοθετώντας τις αιτιολογίες όλων των πιο πάνω λόγων έφεσεως. Υποστηρίζεται ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν ήταν ανεξάρτητο, αμερόληπτο ή ανεπηρέαστο, αλλά ήταν επηρεασμένο και μεροληπτικό σε βάρος του εφεσείοντα. Παράλληλα η εκκαλούμενη απόφαση κατακρίνεται ως περιέχουσα υπερβολές και προκατάληψη εναντίον του εφεσείοντα και υπέρ των εφεσίβλητων, κυρίως της εφεσίβλητης 1. Ο λόγος έφεσης αυτός έφεσης στερείται επαρκούς αιτιολόγησης. Ότι αποδίδεται στο πρωτόδικο Δικαστήριο είναι πολύ σοβαρό και δεν μπορεί να εκτοξεύεται ελαφρά τη καρδιά με αόριστες δηλώσεις/κατηγορίες χωρίς οποιαδήποτε τεκμηρίωση. Αναμένουμε από δικηγόρους που εκπροσωπούν διαδίκους ενώπιον του Εφετείου, αλλά και ενώπιον οποιουδήποτε Δικαστηρίου να σκέφτονται δυο και τρεις φορές αλλά και να ζυγίζουν τον λόγο τους προτού προβούν σε τέτοιες αναφορές και σε περίπτωση που το πράξουν, ο λόγος τους να είναι αιτιολογημένος και τεκμηριωμένος, κάτι που βέβαια δεν ισχύει στην παρούσα περίπτωση. Επομένως και ο λόγος αυτός έφεσης απορρίπτεται ως εντελώς αβάσιμος.

Συνακόλουθα, όλοι οι λόγοι έφεσης κρίνονται αβάσιμοι και η έφεση απορρίπτεται με €2400 έξοδα πλέον ΦΠΑ υπέρ των εφεσίβλητων και εναντίον του εφεσείοντος.

ΣΤ. Ν. ΣΤΑΥΡΟΥ, Δ. Α. ΚΟΝΗΣ, Δ. ΣΤ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ-ΜΕΣΣΙΟΥ, Δ.